

Pieter Feller

DONKERE
WEG

the house of books

Copyright © Tekst 2011 Pieter Feller en The House of Books, Vianen/Antwerpen

Omslag: Nanja Toebak

Omslagfoto's: meisje: © Tomasz Jankowski / Arcangel Images / Hollandse

Hoogte en kraai: © iStockphoto

Binnenwerk: ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 443 3113 4

NUR 284

D/2011/8899/129

www.pieterfeller.nl

www.thehouseofbooks.com

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Proloog

5 mei 2004

Froukje baalt verschrikkelijk als ze alleen naar huis fietst. Het is vlak na twaalf en af en toe vangt ze wat geluidsflarden op van het bevrijdingsconcert dat ze zojuist heeft verlaten. Wat een vette pech dat ze ineens misselijk werd en barstende hoofdpijn kreeg. Ze had twee paracetamols geslikt, maar die kwamen er weer uit toen ze moest overgeven. De muziek en de duizenden mensen om haar heen waren een totaal verkeerde omgeving om haar hoofdpijn kwijt te raken. Natuurlijk hadden haar vriendinnen aangeboden om met haar mee naar huis te fietsen, maar dat had ze geweigerd. Ze waren juist voor de laatste band gekomen en Froukje wilde het niet op haar geweten hebben hun plezier te vergallen. Dat zou ze nog maanden moeten aanhoren. Ze waren allemaal gek op de zanger en hoopten na afloop een handtekening en misschien zelfs een kus van hem te scoren. 'Geen probleem, jongens,' had ze gezegd. 'Veel plezier nog! Ik hoor morgen wel hoe het was.' Ze had zich een weg gebaand door de menigte naar de fietsenrekken. Daarna had het haar nog wel tien minuten gekost voordat ze haar fiets had gevonden.

Van het fietspad kent ze elke vierkante centimeter asfalt. Vijf keer in de week fietst ze over dit pad. Maar dan met een groepje schoolvriendinnen.

Verder dan de lamp van haar fiets schijnt, ziet ze niet. Alleen bij een paar afslagen staan wat lantaarns. Nu is ze op een stuk dat kilometers lang onverlicht is. Ze hoort het zachte suizende geluid van de dynamo die tegen haar voorband draait. Rechts ligt de autoweg en links liggen bosjes, bomen, een droge sloot en weilanden en akkers. Ze had wel zo stoer gezegd dat het geen probleem was om alleen terug te fietsen, maar ze is toch een beetje bang. Maar haar angst wordt naar de achtergrond gedrukt door de kloppende koppijn. Ze zal blij zijn als ze in bed ligt.

Op dit tijdstip is er weinig verkeer op de weg. Ze heeft niet in de gaten dat een auto die ook uit de richting van Borgum is gekomen, honderd meter verder, vlak voorbij een flauwe bocht, vaart mindert. De bestuurder parkeert de auto in de berm en dooft de lichten. Als ze de auto op een meter of tien genaderd is, merkt ze hem pas op. Ze ziet een schim op het fietspad. Er wordt een zaklamp aan geklikt die in haar gezicht schijnt.

‘Politie! Afstappen!’ gebiedt een man.

Het licht verblindt haar. Ze meent vaag een politie-uniform te zien. Een politiewagen ziet ze niet. Waarom is de auto in de berm onverlicht? Zijn ze met een gewone auto om niet op te vallen? Ze vindt het vreemd. Maar dan bedenkt ze dat ze natuurlijk staan te wachten om op alcohol te controleren en bekeuringen uit te delen voor kapotte fietsverlichting. Na afloop van het concert moet iedereen uit Zuiderbeek hier langs. Ze stapt af. De zaklantaarn gaat uit. Voor haar ogen dansen hinderlijke lichtvlekken.

Voetstappen komen dichterbij. Wat doet hij nou? De man loopt langs haar heen. Plotseling wordt er een arm om haar nek ge-

slagen. Haar adem wordt afgeknepen. De aangespannen armspieren drukken als een klem haar keel dicht. Ze laat haar fiets los, die kletterend op het pad valt. Ze worstelt en schopt met haar benen. Ze probeert om hulp te roepen, maar krijgt geen lucht meer. De man sleept haar van het fietspad af over het gras achter de bosjes. De laatste gedachte die ze heeft is 'nu gaat hij me dus verkrachten'.

Als zijn ijzeren greep om haar nek even verslapt, doet ze een uiterste poging om te gillen, maar haar kreet wordt een doods-rochel als er een mes op haar keel wordt gezet en haar luchtpijp en bloedvaten met één haal worden doorgesneden.

Hoofdstuk 1

Zes jaar later

Janneke en haar moeder kijken de kleine huiskamer rond. In het stof op de vensterbank liggen enkele dorre blaadjes van een krulvaren, net de veertjes van een exotisch vogeltje. Janneke heeft de varen vorig jaar aan haar vader gegeven. Het was de enige plant in het hele huis geweest en ze moest hem zelf water geven, want hij dacht daar nooit aan. De varen staat nu op haar slaapkamer. De lichte vlekken op het behang verraden de plekken waar ooit schilderijtjes en foto's hebben gehangen. In het grijze tapijt staan de afdrukken van stoelen, tafeltjes en kasten, als de pootafdrukken van uitgestorven dieren. In een hoek staat de losgekoppelde computer op de grond naast een stuk of vijf verhuisdozen. Als die weg zijn, is het huis helemaal leeg. In vier dozen zitten de mappen en ordners met de dossiers over de moord op Froukje. In de vijfde doos wat losse spulletjes van haar vader, restanten van een leven dat niet voorbij is, maar dat wel helemaal op zijn kop is gegooid.

Ruim een maand geleden heeft Jannekes vader een hersenbloeding gekregen en uit de onderzoeken is gebleken dat hij nooit meer helemaal de oude zal worden. Daarvoor is de schade in

zijn hersens te groot. Na een week in coma te hebben gelegen is hij ontwaakt. Afgelopen week is hij vanuit het ziekenhuis naar revalidatiecentrum Parkzicht gebracht. Hij is gedeeltelijk verlamd en zijn spraakvermogen is zo aangetast dat hij voorlopig niet goed kan praten. Toch zijn de dokters hoopvol en verwachten ze dat zijn spraak na intensieve therapie weer grotendeels zal kunnen herstellen. Over het lopen zijn ze minder optimistisch. Jannekes ouders zijn drie jaar geleden gescheiden en het grote vrijstaande huis waar ze ooit met zijn allen in hebben gewoond, is allang verkocht. Na de scheiding zijn Janneke en haar moeder bij Jannekes oma ingetrokken. Ze heeft twee versleten heupen waaraan ze is geopereerd, maar tien jaar na de operatie is lopen voor haar moeilijk geworden en nogmaals opereren kan niet. Als Janneke en haar moeder niet bij haar waren ingetrokken, had ze de oude boerderij waar ze haar hele leven heeft gewoond, moeten verkopen en was ze al in een verzorgingshuis beland.

Jannekes vader kocht dit huisje na de scheiding. Veel geld heeft hij nooit in de inrichting gestoken. Toen haar vader in het ziekenhuis lag, kwamen ze erachter dat hij een grote achterstand had met het betalen van de hypotheek. De bank was al een procedure gestart om hem uit huis te zetten. Hij had daar nooit iets over verteld. Jannekes moeder was dan ook woedend toen zij werd opgescheept met die problemen. De bank had aangeboden om het huis leeg te halen en de spullen op te slaan, maar dan kwamen er nog meer kosten bij. Er was genoeg ruimte in de oude stal van de boerderij om alles op te slaan. Ze hadden een bestelauto gehuurd en samen met Willem, de vriend van haar moeder, de meubels naar oma's boerderij gebracht. Alle kleding en nog wat persoonlijke spullen waren meegegaan naar het revalidatiecentrum.

'Wat ga je met die dozen doen?' vraagt Janneke.

‘Die slaan we ook op in de stal,’ antwoordt haar moeder.

‘Maar daar zit papa’s levenswerk in!’

‘Levenswerk is een groot woord,’ vindt haar moeder.

Nadat de politie het onderzoek naar de moord op Froukje had gestaakt, was haar vader fanatiek bezig geweest met het opsporen van Froukjes moordenaar. Alles wat hij daarover had verzameld, zit in de dozen.

‘Hij is er niet veel mee opgeschoten,’ vindt haar moeder. ‘Het heeft hem al zijn geld gekost en ons huwelijk is erdoor op de klippen gelopen. Hoewel ik moet toegeven dat het daarvoor ook niet was zoals het moest zijn. Misschien was het nog te redden geweest als hij de zaak had laten rusten en gewoon zijn aannemersbedrijf had aangehouden.’

Ze veegt de varenblaadjes op haar hand, opent het raam en gooit ze naar buiten. Dan begint ze de dozen en de computer op het steekwagentje te laden dat ze hebben meegenomen.

‘Kom, help me eens!’

‘En de dader dan?’ vraagt Janneke.

Moeder kijkt op. ‘Wat is er met de dader?’

‘Die krijgt, nu papa met zijn onderzoek heeft moeten stoppen, het gevoel dat er niemand meer naar hem op zoek is.’

Haar moeder haalt haar schouders op.

‘Doet je dat niets?’ vraagt Janneke verontwaardigd.

‘Natuurlijk doet het me wel wat!’ roept haar moeder uit. ‘Ik zou ook graag willen weten wat er die dag gebeurd is met Froukje. Zolang ik het niet weet, blijft de onzekerheid knagen, maar wat moet ik doen? Wat wil je dan? Dat ik doorga met dat zinloze gezoek?’

Janneke zet de laatste doos op het steekwagentje. Haar moeder duwt het driftig de kamer uit en de gang door. Buiten op het tuinpad stopt ze even en ze wacht terwijl Janneke de voordeur op slot draait.

'Ik probeer het een plek te geven en het achter me te laten, Janneke. We zijn machteloos en moeten toch doorgaan met ons leven. Niet alle raadsels kunnen worden opgelost. Het is heel erg wat er gebeurd is, maar ik kan daar toch niet de rest van mijn leven mee bezig blijven?'

Ze duwt het wagentje naar de auto. Samen tillen ze de dozen en de computer in de achterbak en leggen het steekwagentje erbovenop.

'Elk raadsel heeft een oplossing,' vindt Janneke, 'als je maar lang genoeg zoekt.'

Ze stappen in de auto en doen hun gordel om.

'Dat geldt misschien voor de exacte vakken op school, maar niet voor alle misdaden. Hoeveel blijven er niet onopgelost?'

Ze kijken nog eenmaal om naar het huis. Op de voordeur is een papier geplakt waarop staat dat het huis binnenkort bij opbod wordt verkocht.